
KLANKBORD
Protestants Informatieblad Uden-Veghel
(april 2019, 49^e jaargang, nummer 2)

EERSTVOLGENDE VERSCHIJNINGSDATUM: 31-05-2019

KOPIJ INLEVEREN VOOR 17 mei 2019

E-mail adres: kopij_klankbord@hotmail.com

voor kopijadressen: zie laatste pagina

KERKDIENTEN IN UDEN

- zo. 31 mrt. 10.00 u. Ontmoeting
- zo. 07 april. 10.00 u. mevr. J. Mutsaerts, Vught
- zo. 14 april 10.00 u. Ontmoeting
- do. 18 april 19.30 u. mevr. J. Mutsaerts, Vught (Witte Donderdag)
- za. 20 april 22.00 u. mevr. J. Mutsaerts, Vught (Stille Zaterdag)
- zo. 28 april 10.00 u. Ontmoeting
- zo. 05 mei 10.00 u. mevr. J. Mutsaerts, Vught
- zo. 12 mei 10.00 u. Ontmoeting
- zo. 19 mei 10.00 u. ds. H. Vijver, Oss
- zo. 26 mei 10.00 u. Ontmoeting
- do. 30 mei 10.00 u. regionale Hemelvaartviering, Paaskerk, Weth.
Van Eschstraat 165, Oss
- zo. 02 juni 10.00 u. mevr. J. Mutsaerts, Vught

KERKDIENTEN IN VEGHEL

- zo. 31 mrt. 10.00 u. ds. R. Baars, Ewijk
- zo. 14 april 10.00 u. pastor H. van Bommel, Megen
- vr. 19 april 19.30 u. mevr. J. Mutsaerts, Vught (Goede Vrijdag)
- zo. 21 april 10.00 u. ds. H. Veltkamp, Zaltbommel (Pasen)
- zo. 28 april 10.00 u. ds. A. Plaatzer, Veghel
- zo. 12 mei 10.00 u. ds. H. van Tilburg, 's-Hertogenbosch
- zo. 26 mei 10.00 u. ds. W. van Seventer, Sint-Oedenrode

Van de redactie .....

U hebt hem weer in handen: ons Klankbord. Een extra dikke, want er is veel gebeurd en er gaat nog veel gebeuren met onze gemeente. Centraal staat natuurlijk het vertrek van ds. Dick van der Vaart en gezin naar Hoogeveen in Drenthe. Na 19 jaar. De afscheidsdienst en het afscheidsfeest waren heel drukbezocht. Met muziek en wijn en lekkere hapjes. Zelfs onze Udense burgemeester was aanwezig. Dick, als je dit leest, dank voor je vele artikelen in ons Klankbord

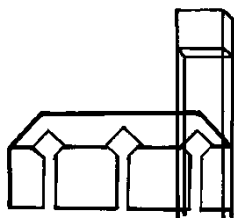
Er staat veel te gebeuren. Lees daarom de stukken van onze kerkenraad inclusief het voorstellen van mevrouw ds. Mutsaers die onze kerken in Veghel en Uden zal ondersteunen. Zeker tot er een nieuwe vaste predikant komt.

En er kan ook worden gezorgd voor de inwendige mens. Lees het recept van Adrie Plantinga en ga er mee aan de slag: smakelijk eten...

En natuurlijk weer volop ruimte voor de jeugd. Sla het niet over want het gaat vooral over de komende feestdagen. Geniet van dit Klankbord.

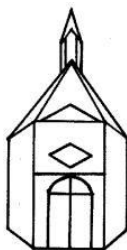
Namens de redactie,

Aad Begemann.

adres: Schepenhoek 157
tel.: 0413 -261488

Mededelingen ds. Dick van der Vaart

Adres: Hoofdstraat 53
tel.: 0413 - 351559

Groet vanuit nergens

Zoals de meeste mensen die een karwei aan het klaren zijn, begin ik na een tijdje zachtjes te neuriën of te zingen. In de loop der jaren is het me steeds meer duidelijk geworden dat de melodie en de woorden van het lied dat in mij opkomt alles te maken heeft met de situatie waarin ik mij op dat moment bevind.

Zo was ik vorige week aan het witten in ons nieuwe huis. En niet toevallig, kwam toen het lied "Wonen overal nergens thuis", gezang 419 bij mij boven. Wanneer je aan het verhuizen bent woon je niet meer in je oude huis en woon je nog niet in je nieuwe huis.

"Aarde, mijn aarde, mijns Vaders huis" gaat het lied verder. Wanneer je geen veiligheid meer hebt in je eigen huis en het nog niet hebt in een ander huis, dan zoek je geborgenheid die een huis overstijgt.

De onveiligheid motiveert je om op zoek te gaan naar transcendent geborgenheid.

In de reis door de woestijn had het volk Israël plaats overstijgende geborgenheid hard nodig, zocht en vond deze bij God, die niet gebonden was aan een bepaalde plaats maar met het volk meetrok. Nooit eerder en nooit later heeft het volk zo dicht bij God geleefd als toen.

De Joden herinneren zich deze bruidstijd door jaarlijks een week in een loofhut te gaan wonen. Een loofhut van takken gebouwd beschermt veel minder dan het dak van een stevig gebouwd huis. Maar door het

dak van een loofhut kun je de hemel zien. Onze plafonds versperren het zicht daarop.

Na alle plafonds van mijn nieuwe huis gewit te hebben kon ik mijn tandenborstel nauwelijks nog naar mijn mond bewegen.

Vriendelijke groet,

Ds. Dick van der Vaart

UIT DE KERKENRAAD, van de scribae

Ja, u leest het goed, scribae, het is geen spelfout, maar vanaf begin januari doen Cees en Marian Metselaar samen het secretariaat in onze kerk. En in het kerkelijk jargon heet het secretariaat scribaat, is het meervoud van scriba scribae en doen Cees en Marian samen het scribaat. Een duo-baan dus.

In de vorige editie heeft Cees geschreven waar de kerkenraad mee bezig is. Dit keer is het mijn beurt.

Cees beschreef dat we door het afscheid van Dick van der Vaart in een bijzondere situatie beland zijn. Tijd voor bezinning en zoeken naar een nieuwe predikant. Dit betekent ook, dat we een uitdagend traject gaan bewandelen samen met een externe predikant die veranderingsprocessen in kerkelijke gemeenten kan begeleiden.

We gaan met de gehele gemeente op weg om te zoeken naar bezieling van waaruit we voor nu en later kerk kunnen zijn op een manier die bij de gemeenteleden uit Uden en Veghel past en die toekomstbestendig is. We gaan nadenken over wat voor gemeente we eigenlijk zijn, wat voor gemeente we willen zijn en wie daarbij past, of wie daarbij passen. Zoals Cees het verwoordde: een unieke kans.

In de afgelopen weken is er afscheid genomen van Dick van der Vaart. Er moest snel geschakeld worden, omdat de beroeping en het afscheid vrij laat bekend waren. Een prachtige uitnodiging werd verstuurd en binnen korte tijd was een afscheidscommissie gevormd: Ina Spoelstra,

---

Piet Langerhuizen en Winnie Khoe. Ze hebben zaterdag de 23ste Dick en Peterine in de schijnwerpers gezet. Volgens Ina, Piet, Peterine en Dick was het een hartverwarmende, gezellige en ontspannen happening met muziek, lekkere hapjes, toespraken en een lied, gezongen door goed getrainde solisten.

Zondag had een formeler karakter. De kerk zat boordevol, 225 stoelen werden aangesleept. Zelfs burgemeester Helligers was met partner aanwezig. Dick mediteerde over zijn zelfgekozen tekst uit Filippienzen

“Laat onder u de gezindheid heersen die ook in Christus was”.

Dat mogen we meenemen. Geen egotripperij, maar het belang van anderen in de gaten houden. Kadanz bracht weer prachtige liederen ten gehore, de Kindernevendienst en de tieners boden Dick een cadeau aan en Dick werd officieel losgemaakt van de gemeente Uden-Veghel door ds. Henk Veltkamp. Ria de Ruiters, de voorzitter van de kerkenraad overhandigde Dick en Peterine een cheque van €3300,- als cadeau van de gemeenteleden. De traantjes vloeiden, omdat dit betekent dat de familie Van der Vaart naar China kan afreizen om de biologische familie van Chun te kunnen ontmoeten. Alle beelden staan door de expertise van onze webmaster Albert Verver op de site en op Facebook.

In de tussentijd zal het sommigen wellicht zijn ontgaan, sommigen niet: de verlichting in de kerk is aangepakt. Gezellige belichting en ook een ledverlichting die aansluit op de kleur van het kerkelijk jaar. Compliment voor Andree Troost en zijn kompanen. Zelfs een hoogwerker werd in het kerkelijk centrum gebruikt om alle technische klusjes te klaren.

De vragen waar de kerkenraad in de komende vergadering (28 maart) mee bezig gaat zijn de volgende:

- Bezinning/beroepen
- Investeren in het orgel in Uden, dat een revisie nodig heeft, Arend Buurma geeft een korte toelichting.
- Overleg met de redactie van het Klankbord. Welke functie heeft Klankbord, welke functie is gewenst in onze gemeente, hoe dient dat

---

gefinancierd te worden, welke inzet heeft dat nodig, is die inzet van vrijwilligers op te brengen in de nabije toekomst.

- Kerkgroepen, jaarverslagen en verslagen met het overzicht van de gegevens van degenen die bij de Kerkgroepen betrokken zijn.
- Organisatie van de Erediensten voor de komende periode.

Toch ontmoetingen in Uden met Pasen en Pinksteren? Als er gekozen wordt voor ontmoetingen met Pasen en Pinksteren in Uden, zal dat via email en mededelingen tijdens de eredienst bekend gemaakt gaan worden.

Interim predikant of wisselende vervangende predikanten in de tweede helft van 2019?

- Inzet van mw. Janine Mutsaerts. Zij zal verschillende keren op zondagen voorgaan en zal ook de paascyclus invullen.

U zult begrijpen dat er nog wel wat meer aan de orde is geweest in de Kerkenraadsvergadering, maar sommige agendapunten zijn niet zo interessant voor gemeenteleden.

Als afsluiting van dit artikeltje stelt Janine Mutsaerts zich voor. Voor u interessant, omdat u haar in de komende periode meerdere keren zult tegenkomen in onze kerk

Mag ik mij even aan u voorstellen?

Mijn naam is Janine Mutsaerts en u zult mij de komende tijd geregeld zien en horen in de kerken in Veghel en Uden. Uw voorganger ds. Van der Vaart heeft mij voorgesteld aan de kerkenraad en we hebben afgelopen week kennisgemaakt. Ik ken Ds. Van der Vaart van het beroepingswerk in Vught, waar hij onze commissie met veel aandacht en inspiratie begeleidde. Nu gaat hij u verlaten en komt u in een periode van veel verschillende voorgangers. Dat is niet altijd even gemakkelijk, we kennen dat uit Vught, waar we een jaar zonder vaste predikant waren. Maar ook weer soms verrassend.

Ik voel me welkom en zal zo veel mogelijk afstemmen met de kerkenraad wat uw wensen en gewoonten zijn en daar mijn eigen geloof en bronnen bijvoegen. Ik ben een theologe met een late roeping, studeerde af op mijn 62e en ga vol overtuiging en plezier voor op

---

verschillende plaatsten. Ik heb geen eigen gemeente, daar ik ook ander werk doe zoals b.v. voor Vluchtelingen Werk, in een inloophuis voor kankerpatiënten en voor de Beweging van barmhartigheid. Spirituele en geestelijke ondersteuning, daar voel ik mij in thuis en dat doe ik graag.

Mijn man en ik wonen al heel lang in Vught, ik zelf kom van oorsprong uit het westen, geboren in Amsterdam en opgegroeid in Rotterdam. Maar het werk riep ons naar Brabant. We hebben twee volwassen dochters en zijn het afgelopen jaar gezegend met twee kleindochters. Wat een vreugde!

Voor de paastijd zijn we in gesprek. Voor mij betekent dat, dat ik dit jaar heel dicht bij het verhaal van Christus kom. Pasen wordt een werkwoord; niet aanschrijven op de paaslunch, maar vanaf nu de 40-dagen tijd beleven, lezen, denken over de stille week. Het betekent voor mij: knielen, delen, breken, samen - witte donderdag. Zwijgen en lijden, vallen - goede vrijdag. Stil en verbijsterd zijn en afgesneden - zaterdag. Zegevieren, een wonder beleven, meer één dan ooit - paasmorgen. Ik hoop u te ontmoeten in één van de diensten.

Mooie paastijd gewenst.

Janine Mutsaerts

DIEPER DAN WOORDEN

afscheid van ds Dick van der Vaart

De afgelopen twee wintermaanden las Dick van der Vaart met de werkgroep Vorming en Toerusting een boek van een Oostenrijkse-Amerikaanse Benedictijn David Steindl-Rast. Hij is een monnik die veel heeft nagedacht over wat de grote wereldgodsdiensten van elkaar scheidt en wat hen verbindt. Van zijn bevindingen doet hij verslag via het christelijke credo. Het boek is in feite een 'credo' van alle grote godsdiensten. Zo reikt de betekenis van Jezus van Nazareth veel dieper dan 'basisfiguur-zijn' van de christelijke godsdienst. Jezus is in dit boek een soort universele figuur in wie alle mensen zich kunnen herkennen. Een 'basiszoon' van de god van alle godsdiensten, niet gereserveerd voor het christendom. Integendeel, dit boek *verbindt* de mensen van alle godsdiensten met elkaar.

Als kop boven dit afscheidswoord van ds Dick van der Vaart heb ik daarom de naam van bovenstaand boek gebruikt: 'Dieper dan woorden'. Want ik heb Dick leren kennen als een man aan wie het woord '*verbinden*' op het lijf was geschreven. Het extra-aardige is dat we dit '*verbinden*' ook tegenkomen in het oud-bijbelse woord '*verbond*'. Het is een kernwoord in het Joodse – en daarmee in het Christelijke – geloof. Het omschrijft de relatie tussen God en zijn volk/volkeren. (Weet u nog hoe we vroeger in een doopdienst psalm 105 vers 5 zongen: 'God zal zijn waarheid nimmer krenken en eeuwig zijn verbond gedenken dat Hij met Abraham zijn vrind, bevestigde van kind tot kind!' Over dat verbond en over de Tora (=de Tien Woorden) en de Profeten preekte Dick graag. Hij was/is een echte 'verbondsman' (wat iets anders is dan een 'Bonder!'). Met zijn woorden probeerde hij zijn toehoorders, zijn gemeente aan God en aan elkaar te verbinden; er één *communio* van te maken. Hij was daarin een 'pastor', een herder. In die betekenis nam hij de '*imitatio Christi*' – de Navolging van Christus – zeer serieus. Maar bij woorden bleef het niet. Dick deed ook het woord. Hij stond naast je als 'je in nood gezeten, geen uitkomst zag'. Hij leefde mee in dagen van 'huppelen van zielevreugd'. Hij was gewoon gemeentelid op de jaarlijkse 'marktdag' op het Meierijplein. Met een 'big smile' prees hij

---

achter een boekenkraam zijn tweede-hands voorraad aan. Wat hij zei op de kansel, deed hij met zijn handen en voeten. Dat is de echte vertaling van het Hebreeuwse woord 'dabar': zeggen en doen zijn één! Bijna twintig jaar heeft predikant Dick onze gemeente Uden-Veghel gediend. Dat laatste mag u letterlijk nemen want vroeger schreven predikanten achter hun naam de letters 'vdm', 'verbi divini minister'. Vertaald uit het latijn: dienaar van het goddelijk woord. Let op: 'Dienen' was zeker in de oudheid het 'werk van een slaaf', die mocht 'afgebeeld' worden. Een predikant wordt echter aangesproken met 'dominee'. Dat is een vorm van het latijnse woord 'dominus', dwz 'heer' of 'meester'. Hier ligt een aardige tegenstelling: slaaf tegenover heer. Dick stond op de kansel bóven ons als een 'meester'. Daar diende hij ons echter met het Woord van de Eeuwige. Het is mij opgevallen dat ds Van der Vaart nooit de indruk maakte dat hij 'afgebeeld' werd als hij preekte of een boek besprak. Integendeel, hij straalde plezier uit als hij ons toerustte vanaf de kansel of in het leerhuis.

Toch had deze 'slavenbaan' voor Dick ook twee zware kanten. De eerste was dat hij drommels goed besepte dat de gemeente afkalfde als gevolg van de secularisatie. Zoals wij allemaal meemaken hoe de kerken in de laatste decennia leeg lopen. Dat is voor ons allen een verdrietige zaak, maar voor een predikant extra moeilijk. Hij kan dan het gevoel krijgen voor de banken te praten. Ongetwijfeld zal Dick dit gevoel herkennen. Maar hij liet zich er niet door ontmoedigen. Steevast kwam hij op zondag de consistorie binnen alsof hij net de grootste ontdekking van zijn leven had gedaan en die ons eens fijn zou gaan uitleggen. Hij straalde uit dat hij zin in zijn werk had! Hij besepte daarbij dat de gemeente van anno domini 2019 niet meer gediend is met een vroom woordje als vanouds. De gemeente van nu verlangt dat de bijbeluitleg een passend antwoord geeft op hedendaagse vragen. En die gaf hij, is mijn mening èn die van velen. Als exegeet was hij een echte vóórganger, een 'pastor bonus'. Maar eerlijk is eerlijk, je moest wèl méé-denken. 'Dutten' zat er niet bij.

Er was een tweede punt waarin het preken hem soms zwaar leek af te gaan. Het formuleren van de juiste gedachten en het vinden van de passende woorden hoorde thuis in de studeerkamer. Maar deze

---

woorden uit spreken in het openbaar was een andere zaak. Soms een groot probleem. Luisterde ik naar hem, dan moest ik vaak denken aan de grote profeet Mosje (Mozes). Van hem staat in het boek Exodus ^(4 vers 10) dat 'hij zwaar van tong was'. Maar manmoedig sleepte Dick zich door deze momenten. Of dreef het Verbum Divinum, het Godswoord hem dan voort? Dat woord, dat dieper gaat dan alle woorden!

Goede Dick, je laat ons nu gaan. Dat is jammer èn tegelijkertijd begrijpelijk, verstandig, uitdagend. Je hebt ons met woord en daad de weg gewezen die de gemeente van Christus kan gaan, heeft te gaan. Ik grijp nog even terug naar de vergelijking met Mosje. Aan het einde van zijn bestaan als leider van het volk Israël mocht Mozes van de Eeuwige vanaf de berg Nebo een blik werpen op het beloofde land, op het Godsrijk van vrede en gerechtigheid. Jij Dick, hebt ons in de afgelopen jaren in jouw overdenkingen ook zo'n blik gegeven. Daarvoor dank ik je van harte (En lezer, stemt u daarmee in, dan prevelt u maar voor u zelf 'Amen') We zullen elkaar uit het oog verliezen. Zo gaat dat. Maar we laten jou èn je lieve vrouw niet gaan zonder een woord terug onzerzijds. Het is een woord dat jij ons zelf leerde: de HEERE zegene jullie en behoede jullie. Hij doet zijn aanschijn over jullie lichten en geve jullie sjalôm.

Veghel, 19 maart 2019

Pieter Butz

Op het moment dat je je familie het hardst nodig hebt laten ze je in de steek!

Dit vertelde Lena ons, een jonge aanstaande moeder uit Tsjeljabinsk in Rusland. Ze raakte zwanger maar haar vriend wilde er niets van weten. Maar omdat Lena vastbesloten was om het kind te houden werd ze het huis uitgezet. Familie zit niet te wachten op een aanstaande moeder. En ze stellen voorwaarden, "Je mag hier komen maar zorg dan wel dat je van je kind afkomt".

De opmerking van Lena horen wij helaas vaker in onze opvang. Juist op het moment dat je je familie het hardst nodig hebt laten ze je in de steek. Zij zien alleen maar problemen met kosten, met huisvesting, met inkomen. Veel meiden in een dergelijke situatie voelen zich gedwongen om afstand te doen van hun kind. En dat betekent of abortus of het kind achterlaten in het ziekenhuis. Voor hun een dramatische beslissing.

Maar gelukkig is er een uitweg! Het Babybox programma van Mission Possible is voor veel meiden in Rusland de oplossing gebleken voor hun problemen. Soms nemen de aanstaande moeders zelf contact op met Mission Possible. Maar vaak wordt Mission Possible gebeld door personeel van het ziekenhuis. Mission Possible doet er alles aan om de aanstaande moeder te helpen. Wij regelen onderdak, kinderbijslag, zorg en leggen contacten met de familie. Met als resultaat dat het kind opgroeit bij zijn/haar eigen moeder. Voor aanstaande moeders als Lena een onmisbare ondersteuning!

U kunt deelnemen aan dit project door het overmaken van elk willekeurig bedrag o.v.v. "Baby Box project".
Wilt u meer doen?

Ook dat is mogelijk. Zo kunt u een (eenmalige) actie organiseren in uw gemeente. Maar er zijn veel meer mogelijkheden. Bel of mail mij

---

als u hier vragen over heeft. Wij komen graag langs voor een presentatie. Kijk voor meer informatie op www.missionpossible.nl
Met vriendelijke groet,

Bert Dokter

Mission Possible Nederland
050 8511902
info@missionpossible.nl
www.missionpossible.nl
NL07 RABO 0158 0454 24

PS. Wilt u op de hoogte worden gehouden? Schrijf u dan in voor onze digitale nieuwsbrief.

Dankbetuiging

Wij danken iedereen voor de grote belangstelling, mooie woorden, bloemen en de vele kaarten die wij mochten ontvangen na het overlijden van Teun Pols. Deze betrokkenheid verzacht het verdriet en geeft moed verder te gaan.

Ank Pols-van Tuyl, kinderen en kleinkinderen.

In memoriam mw. Phia van de Ree - Fabery de Jonge.

Op 3 maart overleed Phia van de Ree op 79-jarige leeftijd. Velen hebben haar gekend als de echtgenote van ds. Van de Ree. Zij kwamen met hun 2 dochters naar Uden, nadat ze in Indonesie hadden gewoond.

Phia was heel actief op kerkelijk en maatschappelijk gebied.

Tijdens de dienst van woord en gebed bij haar begrafenis mochten we deelgenoot worden van haar geloof in God. Het vertrouwen dat alles doorgaat, geslacht na geslacht, dat na de nacht de dag weer komt. Bemoediging in liederen en muziek. Het was een dienst waarin haar dankbaarheid duidelijk naar voren kwam.

De betrokkenheid van Phia bij Indonesie, zoals bij de kinderen die in het opvanghuis van de stichting Peduli Anak op Lombok wonen, bleek ook tijdens de dienst. De collecte die werd gehouden gaat naar deze Stichting, de opbrengst was € 950,-. Hiervan kunnen ondermeer planten en fruitbomen gekocht worden voor de aanleg van een groetentuin; hiermee kan Peduli Anak deels zelfvoorzienend worden.

Na het lied: "Ga met God en Hij zal met je zijn" hebben we Phia begeleid naar de begraafplaats en daar het "Onze Vader" gebeden.

Sannie Floor.

HEMELSE SPIJZEN

"Alsof er een engeltje op je tong piest".

Dat is natuurlijk een taal die zeker niet in een kerkelijk blaadje thuis hoort, maar het is wel precies datgene wat ik wil vertellen. Dus voor één keertje.....?

Ik ben op zoek gegaan in de bijbel en in kookboeken welk voedsel er nu gegeten werd in de tijd van de bijbel. En ik vertel u dat in een aantal afleveringen. Het is ongelooflijk hoeveel er staat vermeld. Ik wil niet zeggen iedere pagina, maar het is wel heel veel. Vervolgens zoek ik een recept die een beetje overeenkomt met de ingrediënten die zij gebruikten. Precies gaat dat natuurlijk niet, want in onze moderne wereld gebruiken we heel andere dingen, maar een beetje moet wel lukken.

En het is ook wel leuk om het eens te proberen. In Genesis 1 geeft God de mensheid planten en bloemen als voeding. Tot aan Openbaringen toe wordt er bijna in elk hoofdstuk een opmerking gemaakt over voedsel. Als voorbeeld noem ik het volgende verhaal. Genesis 18 vertelt het verhaal van Abraham. Abraham zat in de ingang van zijn tent. Ineens zag hij drie mannen staan onder de eiken van Mamre. Hij ontvangt de mannen en biedt hun heel gastvrij een maaltijd aan. Sara werd geroepen om broden te bakken. Zelf ging hij naar zijn kudde, slachtte een lam en vervolgens werd een maaltijd bereid. Dit is maar één voorbeeld, maar zo zijn er heel veel.

Koken en eten maken deel uit van de cultuur van het land. Het zijn echt niet alleen kerken, kastelen en musea die de beschaving van een land weergeven. Eten hoort daar ook bij.

Granen en peulvruchten vormden het hoofdvoedsel. Op de zonnige heuvels van Israël groeit nog steeds wilde gerst en andere tarwesoorten. Duizenden jaren geleden was dat ook al zo.

Meestal werd bij de maaltijd een graanproduct gegeten. Vers, gedroogd, geweekt, geroosterd, wat werd verwerkt in broden, koeken, pasteien, enz.

Een gewoon gezin at veel pap of soep van gedroogde gerst. Dat was goedkoper dan een brood wat gemaakt werd van fijne granen. Zo'n brood was een luxe, omdat het bewerkelijk was voordat het graan geplet, gemaal en gezeefd was.

Veel gerechten zijn vegetarisch. Planten, peulvruchten en granen voorzagen hen even goed van plantaardige eiwitten.

Het volgende verhaal:

De profeet Elisa kreeg veel bezoek en meestal nam men wel wat te eten mee. Iemand uit Baäl-Selisa bracht 20 gerstebroden en een zak graan mee.

Elisa gaf zijn bediende opdracht om het aan zijn voltallige bezoek, - ong. 100 personen - voor te zetten. De bediende dacht daar anders

over en zei dat het nooit genoeg kon zijn, maar Elisa hield vol en kreeg gelijk, het was genoeg en er bleef ook nog wat over. (2 Koningen 4:42-44)

Elisa's profetenbrood.

Ingrediënten:

540 gr. broodmeel

1 zakje gedroogde gist

100 gr. geraspte geitenkaas

150 gr. gehakte walnoten

4 eetlepels rozijnen (of gehakte olijven)

1 teentje knoflook

30 cc water of bier

Klein scheutje olijfolie

Doe alle ingrediënten in een ruime kom en kneed goed door elkaar. Voeg wat vocht of bloem toe, als het deeg te droog of te nat is. Kom afdekken met theedoek en 1 ½ uur laten rusten. Kneed nogmaals

---

door elkaar en weer 1½ uur laten rusten. Deeg overdoen in een bakvorm, oven op 220 graden en ong. ½ uur afbakken.

Bij gebruik van een broodmachine: droge ingrediënten in een kom doen, daarna water of bier en olijfolie in de broodbakmachinevorm gieten en pas daarna het broodmeel toevoegen. Volg verder de gebruiksaanwijzing.

Bij gebruik van kant en klare broodmix volg de gebruiksaanwijzing op het pak.

** Bij de komende recepten staat niet altijd voor hoeveel personen het is. Ga bij jezelf na of de gegeven hoeveel ingrediënten past bij het aantal personen waarvoor je kookt.

Adrie Plantinga

Nieuws op de website

We merken dat velen van jullie bekend zijn met onze website, met een prachtige lay-out en veel nieuws over actuele evenementen. Ken je de site nog niet? Kijk dan maar eens op www.sowkerk-uv.nl. Of zoek maar eens op Protestantse Gemeente Uden Veghel.

Nieuws uit de gemeente is er steeds meer: over het beroep en afscheid van ds. Dick van der Vaart, de Klimaatdienst en -mars, en de reacties vanuit onze kerk of gemeente op maatschappelijke gebeurtenissen zoals in Christchurch, etc. Kijk maar eens op de pagina Nieuws.

Wist je dat **abonnees** van de website direct een melding ontvangen dat er een nieuw bericht is, zodat ze als eerste op de hoogte zijn? Ben je nog geen abonnee? Meld je dan aan! Dat kan door het invoeren

---

van je email adres onderaan op de welkompagina van de website (zie boven), en vervolgens nog uw inschrijving te bevestigen via de mail die je daarop ontvangt.

De laatste maanden hebben we weer verder gewerkt aan de website. Dat wil zeggen: de redactie samen met Ron Linders, onze website-ontwerper en steun en toeverlaat bij de technische zaken. Zo hebben we alle privacy gerelateerde documenten ondergebracht op de pagina Privacy.

Wat is er nog meer?

Op de pagina Kalender vind je steeds een maandoverzicht met de kerkdiensten én de **door-de-weekse activiteiten** van onze gemeente! Zoals de Samen aan Tafel bijeenkomsten, de vergaderdata van kerkgroepen, kerkenraad, en de kopijdata van het Klankbord. Na de zomer staan daar ook de activiteiten van Vorming en Toerusting.

En natuurlijk vind je er het **Klankbord**, op de pagina Kerkblad (onder Gemeente). Zodra de papieren versie uitkomt staat daar de digitale editie, meestal op dezelfde dag! En als je abonnee bent van de website, krijg je natuurlijk vanzelf bericht dat het nieuwe Klankbord is verschenen.

Maar wist je dat ook de **liturgie van de afgelopen zondag** op de website is te zien? Kijk maar eens op de pagina Kerkdiensten!

Erg handig is ook de Contact pagina. Heb je een vraag voor iemand zoals de Koster, de Scriba, de Predikant, een van de Kerkgroepen, de Klankbord- of Web redactie? Je stuurt hen heel eenvoudig een mailtje via de Contactpagina!

Tenslotte: we hebben ook een Facebook pagina. Met korte berichtjes (en foto's!) vanuit onze gemeente. Ga naar www.facebook.com/pgudenveghel en klik op 'Volgen' en je mist niets meer!

De webredactie,

Ina Manders, Albert Verver

Actie Kerkbalans 2019

In januari zijn weer veel vrijwilligers in Veghel en Uden op pad geweest voor Actie Kerkbalans. Het thema voor dit jaar was '**Geef om uw kerk, Kerk zijn we samen**'. Gelukkig hebben ook dit jaar weer veel gemeenteleden gehoor gegeven aan deze oproep. Het uiteindelijk toegezegde bedrag is **€ 81.700.--** Meer dan vorig jaar en daar zijn we heel blij mee. Allen hartelijk dank voor uw toezegging. Het college van kerkrentmeesters wil alle lopers en andere vrijwilligers hartelijk danken voor hun inzet. Zonder hen zou het niet zijn gelukt. Dank jullie wel.

Namens het College van Kerkrentmeesters,

Ria van Heezik

Van de kerkrentmeesters

Opbrengst collectes januari en februari 2019

<u>Datum</u>	<u>doel</u>	<u>opbrengst</u>
06-01-2019	Diaconaat Binnenland Kerk	€ 39,65 € 30,50
13-01-2019	diaconaat buitenland jeugdwerk	€ 101,40 € 114,43
20-01-2019	Oecumene Kerk	€ 48,00 € 40,30
27-01-2019	JOP Kerk	€ 131,30 € 110,80
21-01-2019	Huisavondmaal St. Jan Uden	€ 41,37
03-02-2019	kerk in actie: werelddiaconaat Onderhoud gebouwen	€ 55,51 € 37,15
10-02-2019	JOP catechese & educatie Kerk	€ 113,90 € 94,96
17-02-2019	Kerk in actie: noodhulp Kerk	€ 57,65 € 60,85
24-02-2019	missionair werk jeugdwerk	€ 178,46 € 102,52

Hartelijk dank voor uw gaven

Beste gemeenteleden van de kerken in het SAGE-verband,

Op donderdag 30 mei a.s. vieren we weer gezamenlijk Hemelvaart. Dit jaar in de Paaskerk in Oss. Om de dienst extra sfeer te geven en elkaar beter te leren kennen, leek het ons erg leuk om voor deze gelegenheid een koor samen te stellen van alle SAGE-gemeenteleden die graag zingen!

Om het koor 'body' te geven, hebben we het koor Kadanz uit Uden gevraagd om als basis te fungeren. We zullen met hen repeteren, onder leiding van dirigent Antoin Kops.

We zijn nog bezig met het uitzoeken van de muziek voor deze dienst. Hartelijke groet en graag tot ziens, van de muziekcommissie van de Paaskerk Oss en van koor Kadanz uit Uden

Repetities

Vanaf **26 maart** elke dinsdagavond van 20.15 tot 22.15 uur.
Plaats: Samen op Weg kerk Uden, Schepenhoek 157, 5403 GA Uden.
Extra repetities: zaterdag 11 mei en 25 mei. Tijdstip wordt nog bekendgemaakt.

Plaats: Paaskerk Oss, Wethouder van Eschstraat 165, 5342 AV Oss.

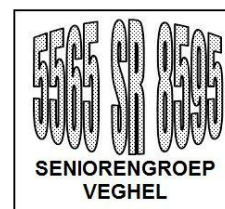

Hartelijk dank!

Met dankbaarheid kijken ik en mijn gezin terug op de afgelopen weken. Op verschillende wijzen hebben velen van u hartelijk afscheid van ons genomen. Dat heeft ons heel goed gedaan en dikwijls ontroerd. Vanmorgen hebben we een prachtige afscheidsdienst mogen vieren waar velen bij aanwezig waren. Kadanz zong prachtig, er waren kinderen en tieners die de dienst al feestelijk maakten. Het losmakingsritueel dat betrekkelijk nieuw is in onze kerk en door ds. Henk Veltkamp voltrokken werd vond ik heel mooi. Een goed ritueel helpt de losmaking. Dankbaar zijn we ook voor het hoge geldbedrag (bijna 4000 Euro !!!!) dat we mochten ontvangen van u en dat onze jongste dochter Chun in staat zal stellen om haar biologische ouders opnieuw te ontmoeten. Blijdschap in Nederland en in China! We zullen een reisverslag op de website van de kerk plaatsen. Nogmaals dank!

Hartelijke groet,

Ds. Dick van der Vaart

Bijeenkomst op dinsdagmiddag, 09 april 2019, a.s. (14.00–16.00 uur) in de 'Schakel', lezing door **Henk Veltkamp** met als onderwerp: 'dood gewoon?'

Dood

De meeste mensen praten liever over de dood. Toch is volgens Veltkamp in zijn 'Dichtbij de horizon', de kunst anders dan de kunst om te leven. enige zekerheid in het leven. Hoe bereiden we ons daarop we elkaar daarbij helpen?

gewoon?

over het leven dan de auteur Henk laatstverschenen boek van het sterven niets De dood is tenslotte de Wat doet dat met ons? voor? En hoe kunnen

Henk Veltkamp, voormalig predikant in Veghel, werkte zeventien jaar als geestelijk verzorger in een ziekenhuis. Hij begeleidde mensen die niet lang meer te leven hadden. Beeldend omschrijft Veltkamp het levenseinde als een deur die voor altijd dichtgaat. Aandacht wordt o.a. besteed aan praktische en psychologische aspecten van het sterven. Al met al een interessant onderwerp en alleszins de moeite waard om de lezing bij te wonen!!

Wij hopen u te mogen begroeten. Vooraf en in de pauze schenken we koffie en thee. Voor de kosten vragen we een bijdrage van € 2,50 p.p..

Bestuur Seniorengroep
n.d. Rien Wadners

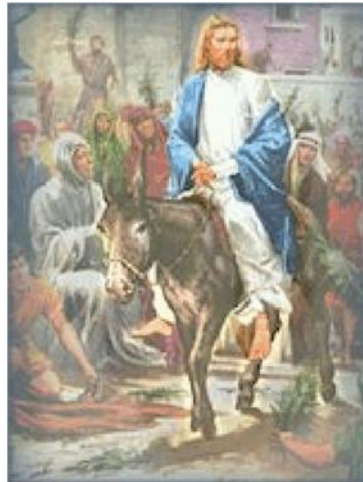
Hallo allemaal,

Pasen

Hoe ziet de goede week eruit:

Palmzondag:

De zondag voor Pasen kennen we als palmzondag. Het is het begin van de Goede week. We vieren dan dat Jezus als een koning werd binnengehaald in Jeruzalem. De mensen zwaaiden met palmtakken en zongen hosanna. Het is haast niet te geloven dat Jezus nog geen week later werd vermoord als een zware misdadiger!

Witte donderdag:

Op deze dag at Jezus voor het laatst met Zijn vrienden. We noemen dit het laatste avondmaal. Jezus zei, toen Hij het brood in stukken brak en ronddeelde: Dit is mijn lichaam, en het wordt voor iedereen gegeven. En bij het ronddelen van de wijn zei Hij: Dit is mijn bloed dat voor iedereen wordt vergoten.

Zijn vrienden snapte er toen niet veel van. Pas later toen Hij dood was begrepen ze wat Jezus bedoelde. In veel kerken wordt dit laatste avondmaal nog steeds gevierd.

Goede vrijdag:

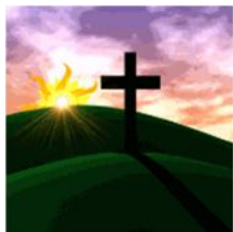
Het is de vrijdag voor Pasen. Deze dag herdenken we dat Jezus is doodgegaan. Ze hebben Hem met spijkers aan het kruis geslagen, wat zal dat pijn hebben gedaan. **Waarom zou dan toch deze dag Goede vrijdag worden genoemd? Er was toch niks goeds aan, dat Jezus dood ging! Goede vrijdag heet zo omdat Jezus Zijn leven aan ons allemaal GEGEVEN heeft. Dit deed Hij omdat, Hij onze dingen die we fout doen aan het kruis heeft gedragen. Dit betekent dat Hij ervoor zorgt dat God ons kan vergeven als we iets doen dat niet mag. Meestal doen we dan een ander verdriet of pijn. Als je er spijt van hebt kan God je vergeven, en jij kunt dan ook naar de ander toe gaan en zeggen dat je spijt hebt**

Paaszaterdag:

Op paaszaterdag denken we aan Jezus die nu in het graf ligt, een uitgeholde grot met een grote zware steen ervoor. Het kruis is nu leeg, en in veel kerken is het altaar nu leeggeruimd. Er liggen en staan geen bloemen, kaarsen, of mooie kleden op het altaar (kerktafel waar de dominee aan staat.)

**Wanneer vele paaskaarsjes branden,
is dat een prachtig gezicht.
Want dan zie je iedereen,
als in een zee van licht.**

**Ik denk dan stiekem bij mezelf,
zo moest het altijd zijn:
Een zee van licht waar je ook gaat,
en nergens donkere pijn.**

**Het licht van Jezus in de straat,
op school, op elk plein.
In alle steden, klein en groot,
Zou het dan vrede zijn!**

**De grote vraag dus, waar het om gaat,
ontwijken heeft geen zin,
hoe krijgen we dit zuivere licht,
de hele wereld in?**

**Hoe wandelt het naar stad en land,
naar mensen groot en klein.
Hoe wandelt het de huizen in,
om er voorgoed te zijn?**

**Ik heb er over nagedacht,
en heb mijn antwoord klaar,
Het licht komt er door jou en mij,
wij zijn die wandelaar.**

**De Paaskaars brandt,
Het licht van Pasen schijnt.
Het is aan ons te zorgen dat,
Dit licht nooit meer verdwijnt.**

Kindernevendienst

We hopen jullie allemaal te zien tijdens het Paasproject in de kindernevendienst.

**Dank U dat ik weten mag:
Pasen is een blijde dag.
Dan denken we eraan,
de Zoon van God is opgestaan!**

Tienerkerk

Noteer vast de volgende datums in je agenda; 7 april, 21 april, 5 mei, 19 mei, 2 juni, 16 juni en 30 juni.

Natuurlijk versturen we ook nog een app. We hopen jullie weer veel te zien dit jaar, zodat we nog meer ervaringen, meningen en gevoelens kunnen delen.

Namens de kerkgroep Jeugd.

Ria de Ruiters

Telefoon 0413 254937

E mail riaderuiters2@gmail.com